

Utredning angående renskötarnas hälsotillstånd. Ett arbetshygieniskt experiment

Juhani Hassi & Terttu Kolivuori

Uleåborgs Regioninstitut för Arbetshygien (URIA), Taka-Lyötynkatu 4, SF-90101 Oulu, Finland

Vid de undersökningar angående renskötarnas hälsotillstånd vilka utfördes vid Uleåborgs Regioninstitut för Arbetshygien under åren 1978 - 1984, konstaterades ett flertal symptom på sjukdomar som trohgen är betingade av arbetsförhållandena. Dessa besvär, som berör hörsel, stöd- och rörelseorgan samt blodomloppsorganen, kan effektivt reduceras och förbyggas genom arbetshygieniska åtgärder. I december 1985 gav Finlands Medicinalstyrelse direktiv för organiserandet av företagshälsovården inom privat företagsamhet. Till dessa principer behövdes mycket information om renskötelsens speciella natur för att börja «företagshälsovården» hos renskötare. Därför startade man en projekt av renskötarnas hälsotillstånd.

Målsättningen är att

1. Utveckla en adekvat företagshälsovård för renskötare
2. Utredda de hälsorisker som är förenade med renskötelsen

Utredningsmaterialet har utformats av Renbeteslagens Förenings renägarförteckning, som sammanlagt omfattar 4 123 personer efter gallring.

Utredningen utförs inom renskötelsesområdet som omfattar 56 renbeteslag och 24 hälsocentraler. Området är indelat i tre olika stora grupper, där företagshälsovården bedrivs enligt tre olika modeller. Förändringar i arbetsförhållandena och hälsotillstånd bedöms i frågeformulär om arbetsmiljön som görs i början och slutet av utredningen.

URIA:s utredningsgrupp genomför kartläggningar av arbetsplatserna i två renbeteslag inom området Fjäll- och Skoglappland.

Forskningsresultaten framläggs som rapporter enligt följande:

1. Hälsorisker
2. Effekten av tillämpandet av alternativa företagshälsovårdsmodeller vad gäller renskötarnas arbetsbetingade hälsorisker, användandet av skyddsutrustning och arbetsbetingade sjukdomssymptom, de tillämpade modellerna och de kostnader som därvid uppstår.
3. Ett förslag för modell och innehåll för företagshälsovård för renskötare.

Forskningsresultaten i rapportform väntas föreligga under 1988.